

Referat fra møte i Samisk forum i domstolene

Møtedeltakere:

Nils Asbjørn
Engstad
Gro Dikkanen
Dagfinn
Kleveland
Inger Fjellgren
Torbjørn Saggau
Holm
Lisa Bech
Jussi Pedersen

Møtedato: 8. og 9. februar 2024
Møtested: Tromsø tinghus
Møtetid: 8.2. fra kl. 12.00 – 15.30
9.2. fra kl. 09.00 – 13.00

[merknad]

Sak 1. Mandat for samisk forum og forventninger fra styret

Nils Asbjørn gikk gjennom mandatet og refererte til møte med styreleder hvor forventninger ble konkretisert. Samisk forum må være aktiv og synlig, at forumet tar tak i aktuelle problemstillinger i Domstolkommisjonens andre delutredning (DK II) og de særlige forventningene som det stilles til rettsstedet Tana som en ressurs i arbeidet med samisk rettsikkerhet.

Samisk forum legger det nye mandatet til grunn for sitt videre arbeid.

Forfall

Referent:

Hilde Wahl Moen

Sak 2. Utkast til årsmelding for 2023

Nils Asbjørn refererte utkastet. Årsmeldingen ferdigstilles av Nils Asbjørn Engstad og Åste R. Ruud.

Oppfølging: Kommunikasjonsseksjonen i DA sørger for publisering og Hilde lager en styresak med årsmelding, revidert handlingsplan og forslag til budsjett.

Sak 3. Sametingets utredninger om rettsikkerhet

Forumet gikk gjennom Sametingets utredninger:

[Dokument 21/1828 - Sametingets rolle i rettsprosesser, rettshjelp og samisk rettsikkerhet - Sametinget \(onacos.no\)](#)

21/12825 - Samenes rettsikkerhet. Domstolenes rolle i saker som berører samiske interesser og oppfølgingen av Domstolkommisjonens rapporter i NOU 2019:17 og 2020:11.

Det er særlig dokument 21/12825 som er relevant for forumets arbeid. Dette drøfter blant annet vernetingsregler, overføring av saker, domstolenes kompetanse i samiske spørsmål og Indre- og Østre Finnmark tingrett sitt nasjonale ansvar knyttet til språk og kompetanse.

Oppfølging: Samisk forum legger til grunn at dette er tema som ligger innenfor forumets mandat og som det vil bli arbeidet videre med knyttet til revisjon av handlingsplanen.

Sak 4. Rapporten «Samisk rettsikkerhet i justissektoren»

Nils Asbjørn Engstad orienterte om at rapportens anbefalinger er drøftet i møter i JD, men at det så langt ikke er satt av midler til et forprosjekt. DA har innkalt de andre aktørene bak rapporten til et møte 22. 2. for å diskutere videre fremdrift. Nils Asbjørn Engstad deltar på vegne av samisk forum

Sak 5. Vernetingsreglene – hva er status og hva kan gjøres uten formelle lovendringer?

JD arbeider med ulike spørsmål knyttet til oppfølging av DK II, men det er ennå uvisst om, når og med hvilket innhold det vil bli gjennomført lovendringer. Forumet diskuterte hvorvidt Indre- og Østre Finnmark tingrett kan gå ut med et generelt tilbud om å fungere som tilkalte dommere i aktuelle saker.

Oppfølging: Dette må i første omgang forankres og avklares internt i domstolen. Dersom dette lar seg gjennomføre må det informeres bredt om tilbudet.

Sak 6. Internett og oversettelse til samisk – skilting av lokaler

Åste R. Ruud redegjorde for status og la fram et forslag til prioritering av tema for oversettelse til samisk. Forumet sluttet seg til dette og ba i tillegg om at alt som omhandler meddommere, selvprosederende parter og forsiden må prioriteres.

Neste fase er nettsiden til den enkelte domstol – hvem tar ansvar for dette – domstolen selv eller Domstoladministrasjonen (DA)?

Hvordan skal forumet kommunisere ut til domstolene hvordan de skal oversette egne sider?

Spørsmålet om å bruke egne dataprogram for oversettelse ble løftet fram.

Oppfølging: Forumet konkluderte med at DA må ta en sentral rolle i dette arbeidet og at det er naturlig at Vestre Finnmark tingrett prioriteres først. DA v/kommunikasjonsseksjonen utarbeider en fremdriftsplan for både domstol.no og den enkelte domstol sitt nettsted. Gro Dikkanen og Inger Fjellgren undersøker to aktuelle oversettelsesprogrammer og melder tilbake også hvorvidt dette kan tilgjengeliggjøres lokalt/sentralt.

Sak 7. Revisjon av tiltaksplanen

Tiltaksplanen ble gjennomgått med rullering fra 2024 – 2027

Det legges opp til en fremdrift hvor det rapporteres på hvert enkelt punkt av ansvarlig på neste møte.

- Hilde Wahl Moen kaller inn til møte med Nils Asbjørn Engstad og Gro Dikkanen om innføringskurs og obligatorisk kurs.
- Inger Fjellgren lager oversikt over aktuelle kompetansetiltak utenfor DA.
- Torbjørn Saggau Holm, Lisa Bech og Dagfinn Kleveland utreder hva DA/avdeling HR og kommunikasjon kan bidra med i forhold til medarbeidere som ønsker å lære seg samisk (sameloven § 3-7).

- Inger Fjellgren forbereder nytt pkt. 4 i handlingsplanen til neste møte.
- Jussi Erik Pedersen og Inger Fjellgren lager en oversikt over oversatte lover og prioritering på nye lover som bør oversettes.

Sak 8. Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport

Rapporten ble levert til Stortinget 1. juni 2023 sendt ut på høring med høringsfrist 15. mars 2024. Domstoladministrasjonen/domstolene er ikke høringsinstans og domstolene er heller ikke konkret adressert i rapporten.

I rapporten gis det en rekke anbefalinger knyttet til følgende pilarer:

- Kunnskap og formidling
- Språk
- Kultur
- Forbygging av konflikter
- Implementering av regelverk

Oppfølging: Forumet legger til grunn at fire av de fem pilarene ligger innenfor forumets mandat. Rapporten inneholder viktig informasjon og burde gjøres kjent for domstolledere/dommere. En aktuell møteplass kan være lederforum 23. mai 2024. Hilde Wahl Moen undersøker mulighetene for å få dette inn på programmet.

9. Aktiviteter og budsjett for 2024

Forumet ønsker å avholde tre fysiske møter i 2024, slik at medlemmene får «arbeidet seg sammen».

Neste møte holdes i Oslo 24. mai i Oslo tinghus

Siste møte holdes tentativt 25. eller 26. september i Tysfjord i tilknytning til det lulesamiske senteret «Arran». Forumet planlegger at møtet kan bli et lulesamisk kompetansetiltak for de aktuelle domstolene.

Forumet vil be om et budsjett for 2024 på kr. 300 000,-.